

Alâüddin-i Attar

Alâüddin-i Attar hazretleri, Buhara'da yetişen en büyük evliyadandır. Silsile-i aliyenin on altıncısıdır. Asıl ismi Muhammed bin Muhammed Buhari'dir.

Zengin babası vefat edince, oğullarına miras olarak çok fazla mal kaldı. Fakat Alâüddin hiç miras kabul etmeyip, Şah-ı Nakşibend Muhammed Behaeddin-i Buhari'ye talebe olmayı tercih etti. Gidip halini arz etti ve talebeliğe kabul buyurulmasını istirham eyledi. Behaeddin Buhari hazretleri ona nazar edip, (Evladım bizim yolumuzda mihnet ve sıkıntı çoktur. Dünyayı ve nefsinin terk edebilecek misin?) buyurunca, hiç düşünmeden, (Yapmaya hazırım efendim) dedi. (Öyleyse bugün bir küfe elma al, kardeşlerinin mahallesinde sat!) buyurdu.

Elma sattı

Alâüddin, soylu ve tanınmış bir aileye mensup olmasına rağmen, kibirlenmeden, kardeşlerinin mahallesinde, bağıra bağıra elma sattı. Ertesi gün hocasının huzuruna gelerek, (Emirlerinizi yerine getirmeye çalıştım efendim) dedi. Hocası, (Bugün de kardeşlerinin dükkanı önünde satacaksın) buyurdu. "Peki efendim!" diyerek, ağabeylerinin dükkanı önünde bağıra çağıra elma satmaya başladı. Ağabeyleri, (Bizi elâleme rezil etme, para lazım ise, istediğin kadar verelim, mirasından da fazlasını al, fakat bu işi bırak) dediler. Onları hiç dinlemeyip elma satmaya devam etti. Ağabeyleri, (Madem satacaksın, bizim dükkanın önünde satma!) dediler. O yine dinlemedi. Hakaretler ederek, onu dövdüler. Fakat o, hiçbir şeye aldırış etmedi. Hocasının emrine uymaya devam etti. Ertesi gün hocası, (Artık bu iş tamam) diyerek elma satışı işini bıraktı ve onu talebeliğe kabul buyurdu.

Alâüddin-i Attar hazretleri anlatır:

(Hocam beni kabul edince, onu çok sevdim ve sohbetlerinden ayrılamayacak hâle geldim. Bir gün bana,

(Sen mi beni sevdin, ben mi seni sevdim?" buyurdu. (Bu aciz hizmetçiye iltifat ederseniz, o da sizi sever) dedim. (Az bekle!) buyurdu. Bir müddet sonra, kalbimde ona karşı sevgiden eser kalmadı. O zaman, (Sevginin kimden olduğunu anladın mı) buyurdu.

Eğer maşuktan sevgi olmaz ise aşığa,
Aşığın muhabbeti kavuşturmaz maşuğa.

Talebeliğe kabul edilince, canla başla hizmet etti. Talebelerin arasında parmakla gösterilenlerden oldu. Hocası onun derecesinin çok yüksek olduğunu bildiği için, bir gün hanımına, (Kızımız büluğa erince haber ver) buyurdu. Kız büluğa girince, hocası, talebesi Alâüddinin odasına gitti. Eski bir hasır üzerinde kitap okurken gördü. Başının altına koyduğu bir tuğlasından başka bir şeyi yoktu. Hocası, (Eğer kabul edersen, büluğa gelmiş bir kızım var. Seninle evlendireyim) buyurdu. Alâüddin, (Büyük lütuf buyurdunuz. Fakat görüyorsunuz, hiçbir şeyim yok) dedi. Hocası, (Kızım sana takdir edilmiştir. Rızkınızı da, Allahü teâlânın göndereceği bildirilmektedir) buyurdu. Bir müddet sonra evlendiler.

Nehre atladı

Behaeddin-i Buhari hazretleri, talebeleri ile kıra çıkmıştı. Yolda bir nehirden geçiyorlardı. Nehir yeni yağan yağmurlarla taşıp kabarmış, ağaçları kökünden söküp götürüyordu. Hocaları (Alâüddin atla!) buyurdu. O da, hemen nehrin içine atladı. Sularda kayboldu. Talebeler şaşkınlık içinde idi. Ancak hocalarına bir şey soramadılar. Hocaları, kır gezisinden akşam üzeri geri dönerken, köprünün yanına gelince, (Bir eksliğimiz var mı?) diye sordu. Talebeler de, (Evet) dediler. Hocaları elini uzatarak; (Alâüddin gel!) buyurdu. Alâüddin nehirden çıktı. Elbiseleri bile ıslanmamıştı. Hocaları, (Bakın, nehir, kökleri sağlam olmayan bütün ağaçları söküp götürüyor. Fakat Alâüddin'in kökü sağlam olduğundan onu götüremedi) buyurdu.

Alâüddin-i Attar hazretleri buyururdu ki:

(Maksada ancak hocanın, rızası ile erebilir. Talebeye, bütün işlerini hocasına bırakmak düşer. Hocasının yanında bir tercihi olmamalı. Allah adamları ile sohbet akı artırır, onları görmek için iki günü geçirmemelidir.)

Vefat edince, rüyada gördüler. (Allahü teâlanın bize verdiği nimetler çoktur. En küçüğü şu ki: Kabrimin 40 fersah (240 km) uzaklığına defnedilmiş olan müslümanların, şefaati ile affolunacağı bildirildi) buyurdu.